

2021: Антикорупційний Комплаєнс ДП «АМПУ»

Відкритість та підзвітність є не одмінними елементами корпоративної культури ДП «АМПУ».

Система управління корупційними та іншими ризиками охоплює усі сфери господарської діяльності підприємства.

З 2018 року в ДП «АМПУ» впроваджується система централізованого антикорупційного менеджменту й управління корупційними ризиками¹, а з грудня 2021 року розпочате впровадження загальної системи управління ризиками, спрямованої на мінімізацію негативного впливу загроз щодо досягнення цілей і реалізацію завдань, показників і виконання заходів Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року та Стратегічного плану розвитку ДП «АМПУ».

Процес управління корупційними та іншими ризиками має превентивний характер в масштабі усього підприємства під контролем та за безпосередньої участі керівництва ДП «АМПУ».

Відповідно до пункту 3.5 Політики запобігання та протидії корупції ДП «АМПУ»² за формування нетерпимого ставлення до корупції у структурних підрозділах несуть відповідальність, як прямі, так і безпосередні керівники.

Відповідно до пункту 3 розділу II Антикорупційної програми ДП «АМПУ» (далі - Програма) здійснення заходів щодо її виконання (реалізації), в межах своїх повноважень повинне проводити не лише Управління, а й посадові особи всіх рівнів та інші працівники ДП «АМПУ».

Відповідно до Програми, за результатами здійснення нагляду/перевірок/ моніторингу, Уповноважений (у тому числі із залученням підлеглих) лише інформує керівництво про виявлені ризики, надає рекомендації/роз'яснення/ пропозиції, а остаточне рішення приймають відповідні керівники.

Відповідно до пунктів 5.3, 5.7, 7.2 Кодексу корпоративного управління ДП «АМПУ»³ посадові особи підприємства приймають рішення в межах наданої їм компетенції та на підставі всебічної оцінки наявної інформації; дотримуються вимог чинного законодавства України, положень Статуту та нормативних документів Підприємства; повинні здійснювати діяльність відповідно до законодавства України, Статуту Підприємства в межах повноважень визначених законодавством України, Статутом Підприємства дотримуючись принципу незалежності та невлучання в діяльність один одного; економічний успіх Підприємства залежить від колективних зусиль посадових осіб, працівників підприємства та інших заінтересованих сторін.

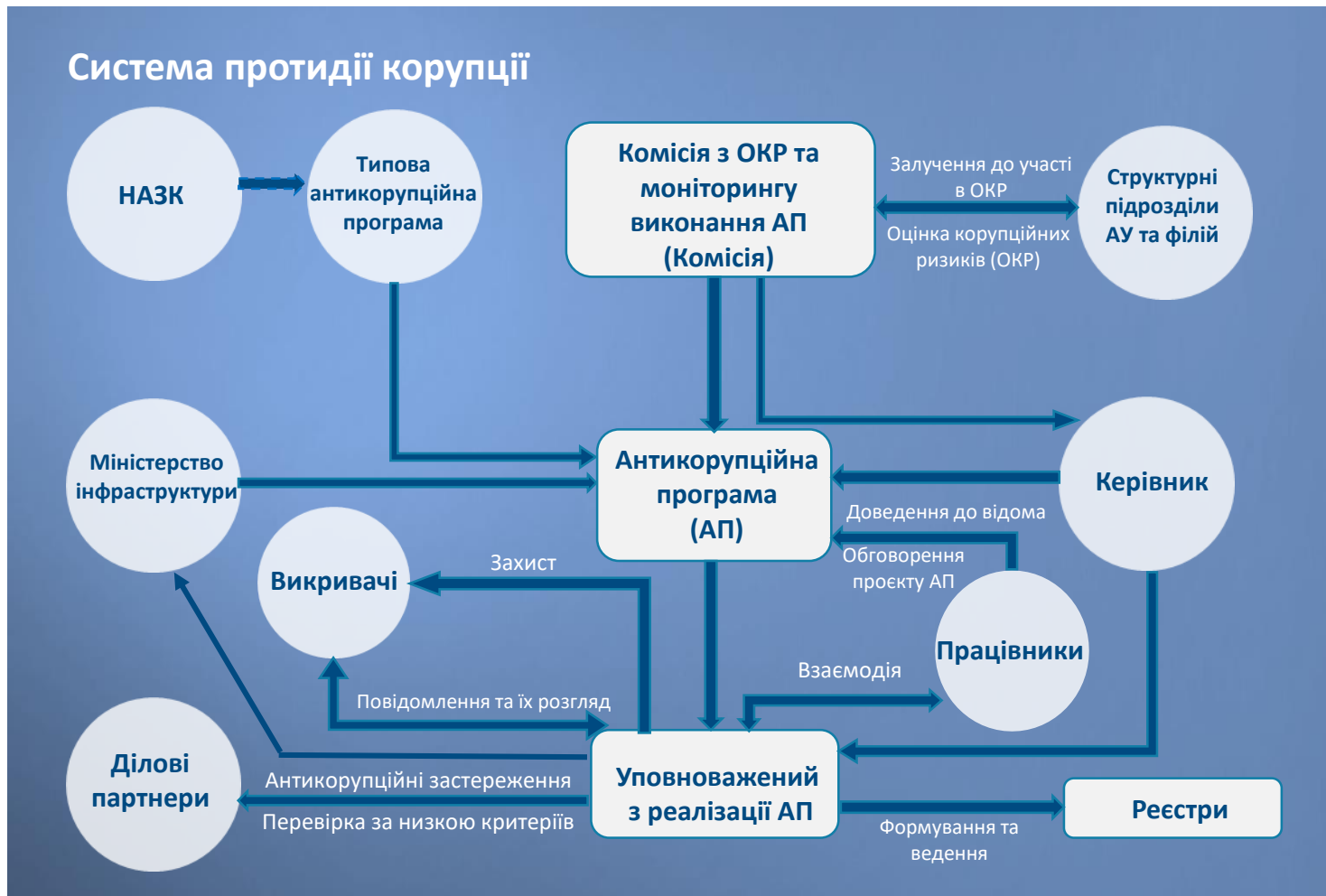
ДП «АМПУ» не здійснює внески на підтримку політичних партій та не займається благодійною діяльністю, дотримуючись вимог частини першої статті 15 Закону України «Про політичні партії в Україні», частини першої статті 1, частини першої статті 4 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

¹ Відповідно до Політики управління ризиками в ДП «АМПУ», Настанови з організації СУР в ДП «АМПУ», затверджених наказом від 10.12.2021 № 254/10, № 253/10.

² Затвердженої рішенням Наглядової ради ДП «АМПУ» (протокол засідань від 03.08.2020 № 20).

³ Затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України від 29.07.2021 № 397 (проект цього Кодексу погоджений наглядовою радою підприємства 06.03.2020, протокол засідання № 12).

Система протидії корупції

25 березня 2021 року

затверджено Антикорупційну програму у новій редакції (наказ №55/10).

Протягом 2021 року внесені зміни до антикорупційної програми та вдосконалені антикорупційні процедури щодо розгляду повідомлень викривачів, заохочення та формування культури повідомлення, ведення реєстрів антикорупційного спрямування

У рамках виконання Антикорупційної програми здійснено ідентифікацію внутрішніх корупційних ризиків за наступними напрямками діяльності:

- організаційно-управлінськими;
- фінансово-господарськими;
- підбору та комплектування кадрів;
- роботи з персоналом;
- управління фінансами та ресурсами, а саме:
 - ✓ закупівля та оплата товарів, робіт, послуг;
 - ✓ оплата праці;
 - ✓ використання матеріальних ресурсів;
 - ✓ розпорядження матеріальними ресурсами.

До працівників донесено інформацію щодо документів про:

- отримання подарунків;
- захист викривачів;
- порядок проведення внутрішнього антикорупційного розслідування у разі порушень положень АП;
- врегулювання конфлікту інтересів.

Забезпечений зворотний зв'язок телефоном довіри та електронною поштою довіри.

Ідентифіковано корупційні ризики у сферах:

- публічних закупівель;
- зовнішньої діяльності підприємства, у його взаємовідносинах з іншими підприємствами, установами, організаціями або державними органами.

Особа, відповідальна за реалізацію Антикорупційної програми ДП «АМПУ» (Уповноважений),
отримання й організації розгляду повідомленої через внутрішні канали повідомлення інформації про
можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону
України «Про запобігання корупції», співпрацю з викривачами

МОСКАЛЬ ДАНИІЛ ПЕТРОВИЧ

начальник управління з питань запобігання та виявлення корупції апарату управління (далі – Управління),
голова Комісії з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання Антикорупційної програми ДП «АМПУ»

ВНУТРІШНІ КАНАЛИ ПОВІДОМЛЕННЯ ДП «АМПУ» (ЛІНІЇ ДОВІРИ)

24/7 Спеціальна телефонна лінія **+38 (044) 324 00 45**

24/7 Електрона пошта stopkor@uspa.gov.ua

24/7 Електрона форма «Надіслати повідомлення» на вебсайті <http://www.uspa.gov.ua/ru/otpraviv-soobshchenie>

Особистий прийом Уповноваженого (або визначеного ним підлеглого працівника) з 10 до 12 та з 14 до 16 годин
у робочі дні.

Управління з питань запобігання та виявлення корупції апарату управління ДП "АМПУ"

Проведені оцінки корупційних ризиків:

- ❖ **внутрішня** — щорічно на постійній основі (Комісія з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми)
- ❖ **зовнішня** — 3-4 квартали 2019 року (аудитори – консультанти ТОВ «ІНТЕРНЕТШНЛ МЕНЕДЖМЕНТ СЕРВІС»)

Визначені обов'язки осіб, відповідальних за оцінку ризиків:

- ❖ Комісія з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми
- ❖ Відділ моніторингу виконання антикорупційної програми Управління з питань запобігання і виявлення корупції

Визначені й документально оформлені процеси оцінки ризиків

Визначені обов'язків з контролю

Включені оцінки ризиків в існуючі процедури

Обізнаність про негативні наслідки відсутності протидії корупції (*правові, виробничі та репутаційні ризики*)

Охоплені основні об'єкти ризиків при їх оцінці

Використані внутрішні й зовнішні ресурси при визначенні корупційних ризиків

Визначені пріоритети на підставі загальної схильності ризикам

Розроблена стратегія з мінімізації ризиків

Документально оформлені результати загальної оцінки ризиків:

- ❖ складені та затверджені Звіт з оцінки корупційних ризиків та Антикорупційна програма, у новій редакції

Надана публічна звітність про внутрішню оцінку ризиків, моніторинг ефективності та результативності виконання антикорупційної програми:

- ❖ Звіти самооцінки результатів виконання Антикорупційної програми, складені й надані керівнику підприємства та до Мінінфраструктури з подальшим розміщенням на вебсайті ДП «АМПУ»

Комісією, як консультативно-дорадчим органом, в грудні 2021 року ідентифіковано корупційні ризики та їх чинники, здійснене їх формальне визначення, класифікація за категоріями й видами та проведено їх оцінку, з дотриманням принципів галузевої належності і повноти оцінки ризиків (*проаналізовані всі функції/операції ДП «АМПУ»*) та всеохопленості (*визначені також заходи, що поширюються на територіальні відокремлені і структурні підрозділи підприємства*).

При здійсненні Оцінки враховані критерії й методології та застосовані терміни й визначення передбачені у Законі України «Про запобігання корупції», Програмі, ДСТУ ISO 37001:2018 «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування» (далі- ISO 37001).

Нездатність управляти корупційними ризиками може зашкодити репутації та вплинути на фінансові показники ДП «АМПУ». Основними факторами, які мінімізують корупційні ризики є суворе дотримання Антикорупційної політики, внутрішній аудит, зокрема, для виявлення розбіжностей у її застосуванні в бізнес-процесах підприємства.

Результати проведеної Комісією з грудня 2021 року щорічної внутрішньої оцінки корупційних ризиків (з анонімним опитуванням персоналу), підтвердили позитивну динаміку у мінімізації ідентифікованих з 2018 року корупційних ризиків.

За результатами комісійних внутрішніх аудитів⁴, підтверджена відповідність вимогам ISO 37001 впровадженої у ДП «АМПУ» системи антикорупційного менеджменту.

Суттєві корупційні ризики, виявлені в результаті внутрішньої оцінки корупційних ризиків у 2021 році

(рівень пріоритетності – СЕРЕДНІЙ⁵)

Внутрішні корупційні ризики

у організаційно – управлінських й контрольно-наглядових процедурах діяльності

1. Можливість використання дискреційних повноважень в приватних інтересах та/або на користь третіх осіб, всупереч інтересам підприємства поряд з недостатньою урегульованістю процедур:

- 1) встановлення тарифних ставок, посадових окладів, надбавок, доплат, премій, депремювання;
- 2) прийняття у підрядника наданих послуг чи виконаних робіт (зокрема капітального ремонту, реконструкції, днопоглиблення, нового будівництва);
- 3) нарахування й застосування знижок портових зборів, зокрема: у відповідності до пункту 1.9 Порядку справлення та розміри ставок портових зборів⁶; операторам ліній закордонного плавання та реєстрації таких ліній.

у кадрових процедурах діяльності

2. Можливе прийняття на керівні посади осіб, які не відповідають встановленим вимогам та недостатня прозорість процедур добору на такі посади, у зв'язку з відсутністю законодавчого обов'язку проведення спеціальної перевірки.

Зовнішні корупційні ризики

Недостатня урегульованість (неналежна правова визначеність, колізія норм, корупціогенні фактори) у законодавстві України процедур:

- 1) функціонування Інформаційної системи портового співробітництва;
- 2) методики розрахунку та справлення портових зборів;
- 3) нарахування / надання й застосування знижок зі сплати портових зборів, зокрема: у відповідності до пункту 1.9 Порядку справлення та розміри ставок портових зборів; операторам ліній закордонного плавання та реєстрації таких ліній;
- 4) компенсації інвестицій в стратегічні об'єкти портової інфраструктури.

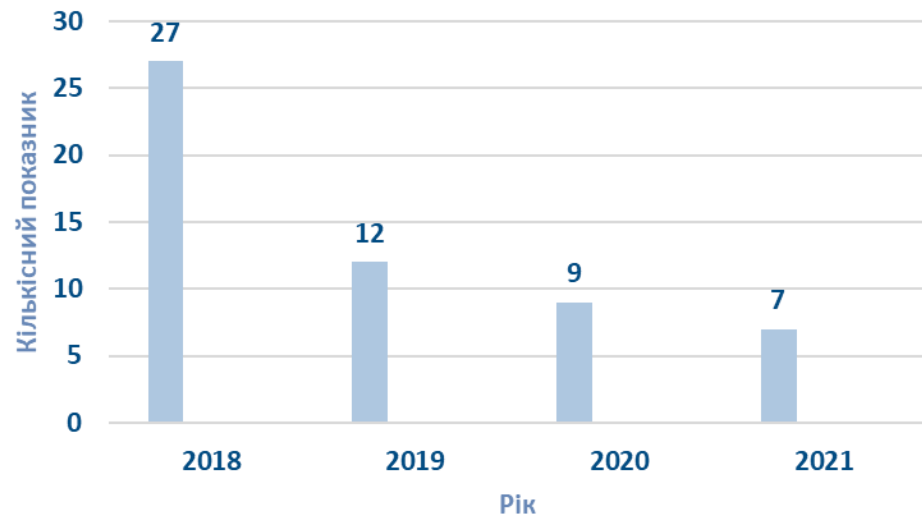
Ймовірність виникнення зовнішніх корупційних ризиків не пов'язана з виконанням ДП «АМПУ» функцій/завдань, а вірогідність виникнення внутрішніх ризиків безпосередньо пов'язана з організаційно-управлінською діяльністю на підприємстві, відповідно до покладених на нього функцій/завдань.

⁴ Департаментом внутрішнього аудиту у взаємодії з Управлінням організоване проведення у структурних підрозділах філій та АУ відповідних аудитів у період з 31.05.2021 по 08.10.2021, згідно наказу ДП «АМПУ» від 24.05.2021 № 94/10-АГ.

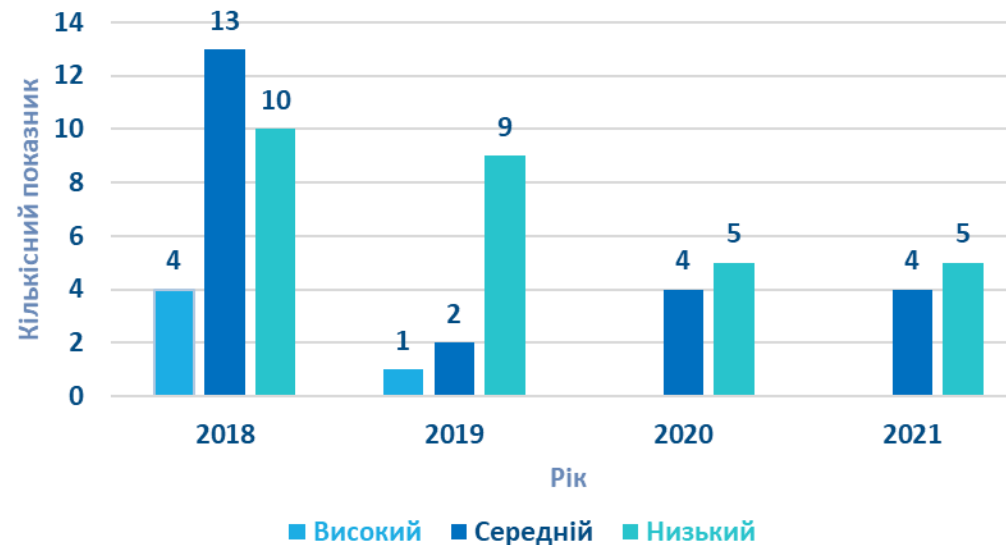
⁵ Є потенційна ймовірність вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень при середньому рівні наслідків, що потребує запровадження заходів з усунення корупційних ризиків та їх чинників протягом адекватного періоду часу.

⁶ Затвердженого Наказом Мінінфраструктури України 27.05.2013 № 316, зареєстрованого в Мінюстиції України 12.06.2013 за № 930/23462.

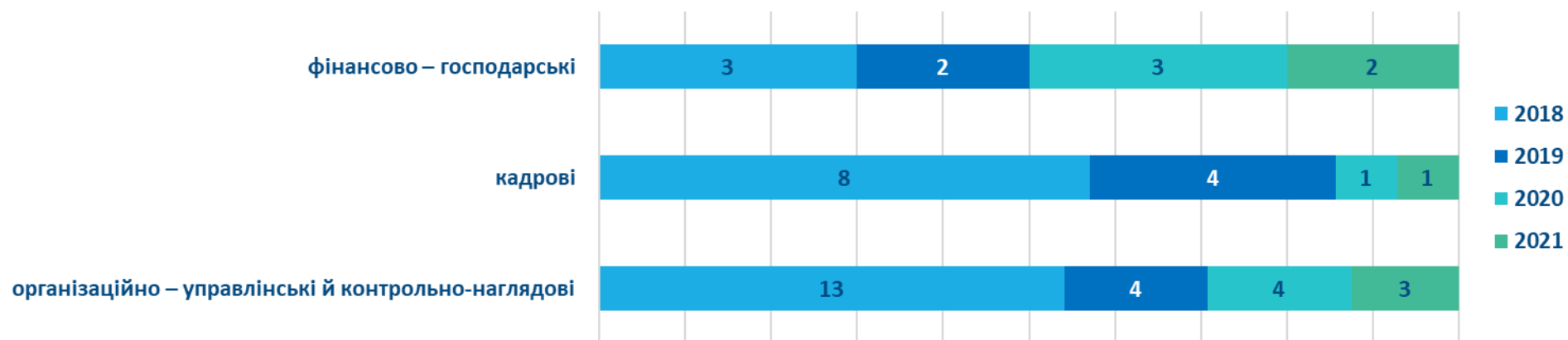
Ідентифіковані пріоритетні корупційні ризики

Рівень пріоритетності корупційних ризиків

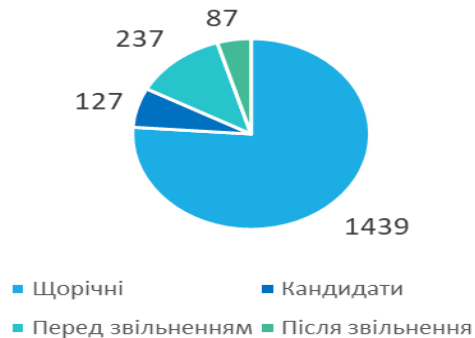

Внутрішні корупційні ризики у бізнес – процесах

Індикатори виконання Управлінням окремих антикорупційних заходів	2019	2020	2021
Антикорупційні перевірки матеріалів процедур закупівлі, проєктів договорів та додаткових угод		8558	8355
Антикорупційна перевірка ділових партнерів	3324	4113	3408
Виявлено конфліктів інтересів та вжито заходів щодо їх врегулювання	31	25	28
Участь у внутрішніх розслідуваннях	8	15	8
Перевірка фактів своєчасності подання декларацій суб'єктами декларування	2026	1708	1545
Повідомлення НАЗК про виявлені факти неподання / несвоєчасне подання декларацій	130/21	88/13	75/13
Консультації щодо заповнення декларацій	1441	1084	917

Подано декларацій у 2019 році

Подано декларацій у 2020 році

Подано декларацій у 2021 році

Зменшення кількості консультацій щодо заповнення декларацій та повідомлень до Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) щодо виявлених Уповноваженим фактів неподання / несвоєчасне подання декларацій, з порушення вимог ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції», посадовими особами підприємства - суб'єктами декларування, свідчить про позитивну динаміку у дотриманні ними вимог фінансового контролю та належний рівень організації у 2021 році декларативної кампанії й здійснюваної роз'яснювальної роботи на місцях.

Своєчасне виявлення й врегулювання конфліктів інтересів свідчить про можливість впоратися з проблемними питаннями й позитивну динаміку у мінімізації корупційних ризиків.

Так, пунктом 2 пункту 3 глави 1 розділу III, підпункт 7 пункту 2 розділу V, підпункти 13, 19 пункту 11 розділу VI, підпункт 3 пункту 2 розділу VIII Програми, запроваджений постійний нагляд і зовнішній контроль, зокрема, шляхом оцінки наявності конфлікту інтересів, корупційних ризиків, корупціогенних факторів під час антикорупційної перевірки й візування Уповноваженим та/або його підлеглими проєктів розпорядчих документів АУ та філій ДП «АМПУ» (з основної діяльності, адміністративно-господарських та кадрових питань (крім наказів про відрядження, відпустку, зміну прізвища, роботу у вихідні дні, встановлення змінного режиму роботи, неповного робочого дня (тижня)). Положення про проведення антикорупційної перевірки ділових партнерів та проєктів внутрішніх офіційних документів у ДП «АМПУ», затверджене наказом від 19.11.2020 № 317/10.

Поряд з цим, протягом 2021 року 8 працівниками Управління (без урахування тимчасових заміщень) забезпечене проведення заходів із зовнішнього контролю щодо 11 посадових осіб ДП «АМПУ» (АУ, ФДЛ, ЧРФ, РЕФ, ФДФ, МАФ, МИФ, ХЕФ) по 21 конфлікту інтересів виявленому й врегульованому, згідно вимог статей 28, 33 Закону України «Про запобігання корупції», шляхом видання відповідних наказів ДП «АМПУ» та рішень наглядової ради підприємства (з 15.07.2019 по 03.09.2021). Правомірне й ефективне врегулювання виявлених конфліктів інтересів іншими шляхами, без створення нових конфліктів інтересів, без застосування зовнішнього контролю та без залучення працівників Управління, було неможливим.

Про позитивну динаміку у впровадженні антикорупційної політики у ДП «АМПУ» та підвищення рівня довіри респондентів, у порівнянні з результатами анонімних опитувань серед посадових осіб ДП «АМПУ», проведених у **2018 - 2020** роках, свідчать данні проведеного у **червні 2021** року аналогічного опитування (відповідно до окремого доручення в.о Голови Голодницького О.Г. від 04.06.2021 № 250/10/ОД «Про дослідження з питань антикорупційної політики підприємства»), під час якого, зокрема, встановлена:

1. готовність більшості респондентів повідомити безпосереднього керівника про можливе вчинення корупційного правопорушення у разі його виявлення (**80%**);
2. значна більшість респондентів вважають діючу систему антикорупційних заходів, яка здійснюється у ДП «АМПУ», у тому числі роз'яснювальних, в цілому достатньою та ефективною, а проведені Уповноваженим антикорупційні навчання - корисними (**78%**);
3. значна більшість респондентів вважає, що для профілактики корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень в діяльності ДП «АМПУ» не потрібно удосконалити процедуру прийняття рішень, діючі регламенти та положення /порядки / інструкції (**77,6 %**).

За результати добровільного анонімного опитування бажаного персоналу, проведеного у протягом **грудня 2021 – січня 2022 року** (відповідно до окремого доручення в.о Голови Голодницького О.Г. від 22.12.2021 № 573/10/ОД «Про залучення працівників до участі у щорічній оцінці корупційних ризиків у діяльності ДП «АМПУ»»), вбачається позитивна динаміка у впровадженні антикорупційної політики ДП «АМПУ» та підвищення рівня довіри респондентів, зокрема, встановлена:

1. Готовність більшості респондентів (66%) повідомити безпосереднього керівника про можливе вчинення корупційного правопорушення у разі його виявлення (**29 % від загальної кількості відповідей на конкретне питання**), Уповноваженого або його підлеглого (**26%**), скористатися внутрішніми каналами повідомлення (**11%**), вказане свідчить про вищий рівень довіри/прихильності респондентів до керівництва, Уповноваженого, внутрішніх каналів повідомлення, ніж до зовнішніх. Більшість респондентів (**96%**) вважають, що безпосередній керівник здійснює належний контроль за діяльністю підлеглих йому працівників.

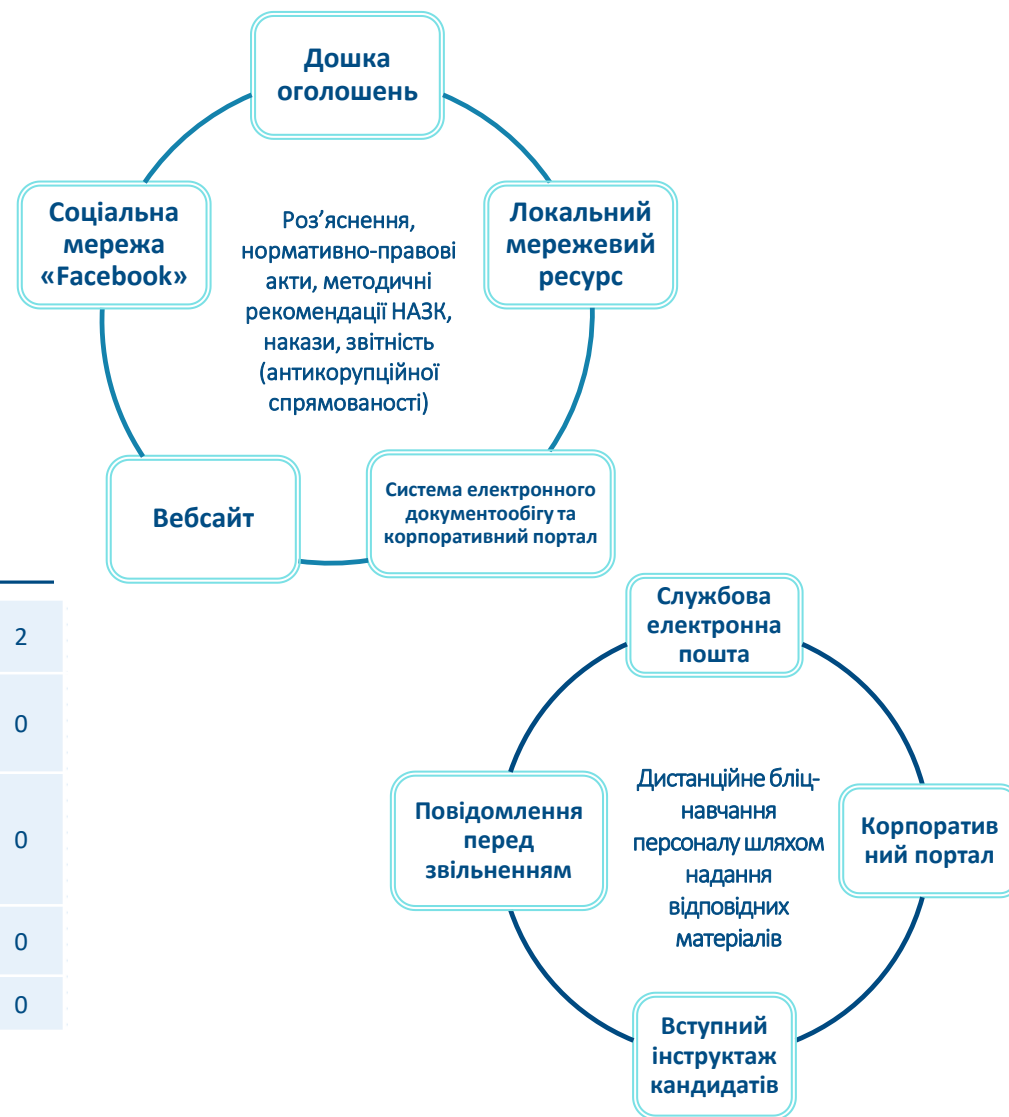
2. Значна більшість респондентів:

- вважають, що ефективність заходів із запобігання корупції залежить від небайдужого (критичного) ставлення до проявів корупції кожного працівника і особисто вас, а не тільки від осіб керівного складу та підрозділу з реалізації Антикорупційної програми підприємства (**85%**);
- поінформована про критерії прийняття рішення, вчинення або утримання від вчинення дій у випадку наявності декількох можливих варіантів рішень, дій (**69%**);
- не підтвердила наявності практик/ризиків:
 - отримання працівником підприємства виплат, на які він не мав права (**92%**);
 - вибіркового (привілейованого чи упередженого) підходу при визначенні тарифних ставок, посадових окладів, надбавок, премій, інших заохочувальних або компенсаційних виплат (**78%**);
 - привілейованого або завідомо упередженого ставлення до окремих працівників підприємства (**69 %**);
 - одержання посадовими особами подарунків від підлеглих, у тому числі з метою вирішення особистих (приватних) інтересів (**91%**);
 - необґрунтованого прийняття рішень у сфері закупівель товарів, робіт, послуг на підприємстві (**82%**);
 - відсутності санкцій, передбачених договором, до контрагента, який не виконує або неналежно виконує свої зобов'язання (**87 %**);
 - підготовки та формування підрозділом-ініціатором (працівником) заявки чи документації закупівель під конкретного постачальника, з метою отримання особистої вигоди всупереч інтересам підприємства (**89 %**);
 - порушення норм професійної етики та/або прав і обов'язків працівників підприємства (відповідно, розділи IV і V Антикорупційної програми ДП «АМПУ») на користь приватних інтересів (**87 %**);
 - нормативної не урегульованості та потреби у додатковій регламентації окремих процесів/процедур (**91 %**).

Проінформовані про Політику запобігання та протидії корупції, Антикорупційну програму та процедури ДП «АМПУ»	%
Члени Наглядової ради	100
Посадові особи усіх рівнів апарату управління та відокремлених підрозділів	100
Інші працівники	70
Ділові партнери (повідомлені щодо антикорупційних застережень АМПУ до початку господарських операцій та укладання прибуткових, видаткових договорів)	100

Підтверджені випадки корупції та вжиті заходи

Підтверджених інциденти з корупції ⁷ , у зв'язку з вчиненням яких працівники були звільнені з займаних посад	2
Виявлених й підтверджених випадків не виконання або несвоєчасного виконаних заходів, передбачених Програмою та Звітом оцінки ризиків, відповідальними структурними підрозділами / особами апарату управління та філій ДП «АМПУ».	0
Рішень Національного агентства з питань запобігання корупції чи суддів про встановлене порушення прав викривача шляхом застосування зазначених у розділі VIII Закону України «Про запобігання корупції» негативних заходів впливу або їх загрози з боку керівництва ДП «АМПУ»	0
Підтверджених випадків розірвання або не продовження договорів з діловими партнерами через порушення, пов'язані з корупцією	0
Судових справ щодо корупції порушених проти ДП «АМПУ».	0

⁷ Кримінальні провадження, повідомлення про підозру й обвинувачення у 2021 році звільнених керівників Бердянської філії ДП «АМПУ» є наслідком нехтування ними встановлених антикорупційних процедур й рекомендацій/зауважень уповноваженого з антикорупційної діяльності щодо матеріалів/процедур закупівлі й потенційного ділового партнера (більш детально судові рішення дивитись за посиланнями:

<https://revestr.court.gov.ua/Review/91900911> <https://revestr.court.gov.ua/Review/95385343>